

Az itt közlött rendeletek következtében az ipartársulat alábbi kérvényt intézte a kereskedelemügyi miniszterhez:

Nagyméltóságú Minister Ur! Kegyelmes Urunk!

Alig hangzott el a vendéglősök országos kongresszusán a vendéglős iparra nyomasztóan nehezedő, már-már elviselhetetlen terhek miatt száz meg száz panasz s alig hogy ezeket összefoglalva, igazság után kiáltó panasziratunkat a magas kormány elé terjesztettük, máris újból kénytelenek vagyunk feljajdulni olyan kormányhatósági intézkedés miatt, melynek kiméretlen végrehajtása egyrészt elkészerítő vagyoni károsodásunkat okozza, másrészt újabb anyagi áldozatot követel tőlünk, mert kényszerítettünk üzleti berendezésünk egyik kiegészítő részét, tehát magántulajdonunk tartozékát minden vizontszolgáltatás nélkül, mintegy paranasszóra értéktelen holmi gyanánt eldobni.

Ugyanis Nagyméltóságodnak a koresmákban és vendéglőkben kimérésre és mérték gyanánt használt poharak és palaczkok korona-bélyeggel való hitelesítése tárgyában kiadott 1897. évi 31482/VI. sz. magas rendelete akként hajtatik végre, hogy a szóban forgó régebben használt üvegedényeink nem hitelesítettnek az új módszer szerint még abban az esetben sem, ha azok az 1891. évben kiadott 80357/890 számú, valamint a fennebb idézett kormány-rendeletekben meghatározott feltételeknek meg is felelnek, hanem mi új üvegedények beszerzésére szorítottunk.

Nagyméltóságú Minister Ur!

Olyan általános megdöbbenést kelt ez az eljárás, hogy mi annak hatása alatt aggódással eltelve tekintünk a jövőben történhetők elé s önkéntelenül az a kérdés tolul elénk, vajjon lehetséges-e az, hogy az államhatalom, melynek az államfentartás biztosítása érdekében éppen az állampolgárok vagyonának megóvása, jóvoltának és boldogulásának emelése képezné feladatát, — kormányhatósági intézkedéssel megsemmisítse egyik iparág művelőinek ipari eszközeit, tehát — ugyszólván — megfossa őket keresetképességüktől?

Kétkedés fog el bennünket, hogy a szóban forgó rendelet keletkezésénél ez a szándék felmerülhetett volna hanem inkább azt hisszük, hogy a rendelet végrehajtása körül forog fenn a tévedés.

Ezért tehát azzal az alázatos kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, hogy magas rendeletének végrehajtására vonatkozólag olyan irányban intézkedni kegyeskedjék, hogy a vendéglőkben és koresmákban használatban lévő, kimérésre vagy mérték gyanánt szolgáló palaczkok és poharak abban az esetben, ha azok ürmérete az 1891 évben megjelent 80357/890 számú és az 1897 évi 31482/VI. számú kormányhatósági rendeleteknek megfelel, a korona-bélyeggel — tekintet nélkül a jelenleg rajtuk levő, de esetleg még el is távolítható külső jelzésre — hitelesíttessenek.

Ha pedig kérelmünk — valamely előttünk ismeretlen ok miatt teljesíthető nem lenne, ez esetben az iránt esedezőnk Nagyméltóságodhoz, hogy a rendelet életbeléptetését legalább egy évvel meghosszabbítva 1900 évre kitűzni kegyeskedjék, mert ezen idő eltelte alatt a most használatban levő üvegedényeink csorbulás, törés által részben maguktól értéktelenné válván, károsodásunk nem lesz oly jelentékeny, azonkívül mi a rendeletnek megfelelő üvegedényeket odáig beszerezhetjük.

Nem közömbös reánk, de különösen a sörfogyasztó közönségre nézve egy másik hatósági intézkedés, melylyel az ugynevezett 10 kros sörös kancsók, melyek 3 decziliterre voltak hitelesítve, de 4 decziliter ürtartalommal bírtak, — a közönség állítólagos megkárosítása miatt — a forgalomból eltiltattak.

Nem hagyhatjuk a hatóság e téves véleményét megcáfolatlanul s alázattal kérdjük, hogy ha e sörös kancsók használata által a sörfogyasztó közönség károsodott, vaj-

jon miért csappant a sörfogyasztás — a poharak eltiltása óta — hihetetlen módon épen azokban az üzletekben, a hová a közönség azelőtt csakis e poharak kedvéért járt?

A felelet igen egyszerű; azért, mert a fogyasztó az új méretű 3 decziliteres pohárban 10 krért csak 3 decziliter sört kap, holott a régi »sörös korsóban« ugyancsak 10 krért 4 decziliter sört kapott.

Mint hogy továbbá a tapasztalat igazolja, hogy a sörfogyasztó közönségnek legkedveltebb mértéke a 4 decziliter, mert a hármat kevésnek az ötöt meg soknak tartja, ez ekből is esedezőnk Nagyméltóságodhoz, hogy a 4 decziliteres poharak forgalomba vételét újból engedélyezni kegyeskedjék.

Kérelmünket a következőkben foglaljuk össze:

hogy a 0.3 literes sörös poharak, úgy mint eddig, 12 mm. túlmértéket tartalmazhassanak;

hogy az 0.5 literes sörös poharak 8 centiméter átmérőjűek legyenek;

hogy a 0.4 literes sörös poharakat is lehessen használni;

hogy a helyesen hitelesített, de nagy L betűvel jelzett üvegedények is elfogadtassanak; és

hogy a magas ministeri reudelet életbeléptetését ha nem is egy évvel, de legalább hat hónappal elhalasztani méltóztassék.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel Budapesten, 1898. november hó 26-án, a «Budapesti szállodások, vendéglősök és koresmárosok ipartársulata» választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Stadler Károly Vincze Lajos, Nosek Ignác, Hell Ferencz, Prindl Nándor, Steinbeisz János, Petanovits József, Illits József, Kommer Ferencz, Fürst Tivadar, Kern Ferencz, Schnell József, Blaschka István, Wilburger Károly, Bittner Alajos, Glück Frigyes, Förster Konrad, választmányi tagok, ifj. Ács Károly ügyész, Poppel Miklos titkár.

Igazoltan hiányzottak: Wirth Ferencz alelnök, Hermann Ferencz pénztárnok, Maloschik Antal választmányi tag.

Elnök az ülést megnyitván, jegyzőkönyv hitelesítőül felkéri Blaschka István és Steinbeisz János urat.

Azután kegyelettel emlékezik meg a folyó évi november hó 10-én elhunyt Morbitzer Lőrincz ipartársulati és választmányi tagról, és bejelenti, hogy a választmány régi határozata alapján koszorut helyezett az elhunyt ravatalára.

Ezt követőleg felolvastatott Morbitzer Jenő levele, melyben az — az elhunyt családja nevében — köszönetet mond az ipartársulatnak a temetés alkalmával tanúsított részvétért.

A választmány Morbitzer Lőrincz elhalálása fölött mély sajnálkozását nyilvánítja, s elhatározza, hogy az elhunyt családjához részvétnyilatkozatot intéz. A ravatalra helyezett koszoru beszerzési ára czimén felmerült 14 frt költséget megszavazza.

I. Az 1898. évi október hó 4-én tartott választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv felolvastatván, tudomásul vétetett és hitelesített.

II. Elnök a választmány korábbi határozataira vonatkozólag jelenti:

hogy a belügyminister a székesfőváros törvényhatósága által hozzá felterjesztett módosított járdafoglalási

szabályrendeletet — melynek értelmében a 3 méternél keskenyebb járdák is elfoglalhatók lettek volna — nem látta el a jóváhagyási záradékkal, hanem a folyó évi október hó 14-én 88765/III. sz. a. kelt leiratában felhívja a fő- és székváros közönségét, hogy az 1896. évi 46236. sz. a. jóváhagyást nyert szabályrendeletnek — mely szerint csak 3 méternél szélesebb járdák foglalhatók el — végrehajtása iránt intézkedjék.

A székesfőváros törvényhatóságának közgyűlése a folyó évi november hó 16-án tartott tárgyalás alkalmával a belügyministernek ezt a leiratát sem vette tudomásul, hanem nagy többséggel elhatározta, hogy ebben az ügyben újabb felterjesztést intéz a belügyministerhez, s a módosított szabályrendelet jóváhagyását ismételtén kérni fogja.

Elnök szükségesnek tartja, hogy a módosított szabályrendelet érvényesítése érdekében az ipartársulat küldöttséget menesszen a belügyministerhez.

A választmány az elnök jelentését tudomásul véve, elhatározza, hogy annak idején, ha a székesfőváros törvényhatósága a módosított járdafoglalási szabályrendelet jóváhagyása végett a belügyministerhez újabb felterjesztést intézett, az ipartársulat — a budapesti kávéipartársulattal egyetértőleg és egyidőben — küldöttségileg járjon el az ügy érdekében a belügyministernél.

III. Elnök felemlíti, hogy a «Pénzügyi Közlöny» a «Magyarországi rendeletek tára» és a «Bélyegtörvények és az azokra vonatkozó rendeletek» beszerzése már a multkori ülésben is szóba kerülván, javaslatba hozza ezeknek megvételét, mert elkerülhetetlenül szükséges a mai viszonyok között az, hogy az ipartársulat vezetősége a vendéglőipart érdeklő minden kormányhatósági rendeletről tájékozottsággal bírjon

A választmány a javaslatba hozott közlöny- és könyvek megvételét elhatározza s az e célra szükséges összeget megszavazza.

IV. Wohlfahrt Vilmos és Morbitzer Lőrincz választmányi tagok elhalálozása folytán

a választmány elhatározza Buzik András és Scharner János póttagok behívását.

V. Budapest székesfőváros tanácsának 1898. évi 44448/VII. számú határozatát, — mely szerint a vendéglőstanonecz szakiskola felügyelő-bizottságának elnökévé az ipartársulat kérelme folytán újból Glück Frigyes urat nevezte ki

a választmány örömmel veszi tudomásul.

VI. A IV. kerületi előljáróság útján az ipartársulathoz érkezett 1898. évi 46902 számú kereskedelemügyi miniszteri körrendeletet — mely az iparügyi törvények és rendeletek Dr. Moldoványi-féle gyűjteményének ajánlatát tartalmazza —

a választmány tudomásul veszi.

VII. Előterjesztetvén a budapesti m. kir. pénzügyigazgatóság folyó évi október hó 9-én kelt 101201/VI számú felhívása — az 1899. évvel kezdődő új cyclusra szóló osztályba sorozás- és az italmérési illeték megállapítása végett alakítandó kivető bizottságba ipartársulati szakférfiak kiküldése iránt, — ezzel összefüggőleg jelenti az elnök, hogy az ügy sürgősségénél fogva az ipartársulat nevében szakértőként kijelölte

a IV. kerület részére Kern Ferenczet és Fürst

Tivadart. Az V. kerület részére önmagát, Förster Konrádot, Kramer Miksát és Reitter Györgyöt, a VI. kerület részére Koch Józsefet, Blaschka Istvánt és Prindl Nándort A VII. kerület részére Hell Ferenczet, Lippert Lajost és Wilburger Károlyt. A VIII. kerület részére Mehringer Rezsőt, Maloschik Antalt és Steinbeisz Jánost. A IX. kerület részére Wirth Ferenczet, Tóth Józsefet. A X. kerület részére Vincze Lajost és Spalt Mátyást.

A választmány a pénzügyigazgatóság felhívását tudomásul veszi s az elnök intézkedését helyeslőleg jóváhagyja.

VIII. A »Budapesti pinczér egyesület« által kiállított alapítványi oklevél — a Frohner János-féle 5000 frtos alapítvány tárgyában — hitelesítés végett bemutatván, a választmány a bemutatott alapítványi oklevelet jogi elbírálás végett kiadatja ifj. Ács Károly társulati ügyész urnak.

IX. Előterjesztetett a »Budapesti pinczéregyesület« szegény pinczerek gyermekeinek felruházása céljából kibocsátott karácsonyi gyűjtő ive.

A választmány e célra — úgy mint minden évben — a rendelkezési alaphól 40 frtot megszavaz.

X. Bemutatott:

a londoni magyar pinczerek hazafias levele, melyben köszönet mondanak az egyesületük részére küldött 25 frt adományért;

a rendőrségi zsebnaptár megrendelésére szóló előfizetési felhívás;

a »Budapesti czim- és lakásjegyzék« megrendelésére szóló előfizetési felhívás;

A »Budapesti polgári dalkör« estélyére szóló meghívó, és

Puschnik Ferencz szállodás körlevele »Korona« termének bérbeadása tárgyában.

Tudomásul szolgál.

XI. Előterjesztettek a segély iránti kérvények s ezek elbírálása alapján

a választmány Schrödl János részére 15 frt, Follunder Jánosné részére 10 frt és özv. Kofler Terézia részére 5 frt segélyt engedélyez.

XII. Elnök bejelenti, hogy az »Eötvös-alap« országos tanítói egyesület őt, mint az ipartársulat elnökét — az ipartársulat iránti hálájának és elismerésének jeléül — tiszteletbeli tagjává választá.

A választmány e bejelentés fölötti örömét nyilvánítja, s mert az elnöknek az egyesület tiszteletbeli tagjává történt megválasztását az ipartársulatra nézve is megtiszteltetésnek tekinti, elhatározza, hogy az »Eötvös-alap« országos tanító-egyesülethez köszönő átiratot intéz.

XIII. A vendéglőkben és korcsmákban kimérésre és mérték gyanánt használt üvegedények új módszer szerint való hitelesítésére vonatkozó m. kir. kereskedelemügyi ministeri 31482/97. számú rendelet felolvastatván,

a választmány annak tartalma fölött megütközését nyilvánítja, mert a rendelet merev végrehajtása esetében Magyarország összes vendéglőinek valamennyi üvegedényei — legyenek azok bár helyes űrméretűek, de mert a rendeletben foglalt egészen ujszerű kikötéseknek egyetlen egy sem felel meg — eldobhatók, mi a vendéglősöknek kiszámíthatatlan károsodásával járna.

Elhatározza tehát, hogy a m. kir. kereskedelemügyi minister úrhoz sürgős kérvényt intéz a rendeletben foglalt, kimondhatatlan kárt okozó kikötéseknek módosítása, esetleg a rendelet életbeléptetésének elhalasztása iránt.

A kérvényt az ipartársulat küldöttsége adja át a kereskedelemügyi minister urnak.

XIV. Elnök jelentést tesz a debreczeni kongresszus végrehajtó bizottságának intézkedéseiről és részletesen ismerteti a m. kir. pénzügyministerhez, valamint a m. kir. közoktatásügyi miniszterhez menesztett küldöttségek eljárását s a miniszter urak által tett kedvező ígéreteket.

Örvendetes tudomásul szolgál.

Több tárgy nem lévén napirenden, a választmányi ülés befejeztetett.

Kongressusi ügyek.

A folyó évben Debreczenben tartott magyar országos vendéglős kongressus nevében a m. kir. kereskedelemügyi ministerhez intézett kérvény:

Nagyméltóságú Minister Ur! Kegyelmes Urunk!

A szállodás és vendéglős iparnál máig sem orvosolt vizsás helyzet és állapot az egész országban nap-nap utáni panaszokra szolgál alapul, a mit legkevésbé sem lehet csodálni akkor, a midőn egy ambitióus és törekvő iparág kénytelen belátni azt, hogy minden igyekezete, fáradozása sikertelen, mert nem juthat azon mederbe, mely ezen iparágat méltán megilletné, sőt tapasztalnia kell azt, hogy vizsás helyzete más iparágakkal szemben lidérczyomásként nehezedik ezen iparra, mely fejlődésében nemcsak megakadályozza, hanem határozottan meggátolja a teljes mérvbeni érvényesülését.

Ezen kérdéssel kapcsolatos panaszok ujabban behatóan tárgyaltak, a legutóbb 1898. év május havában Debreczenben megtartott III. országos magyar vendéglős-kongressuson s a kongressus elhatározta, hogy a szállodás és vendéglős iparnak képesítéshez kötését ismét szorgalmazza.

Igaz ugyan, hogy már két ízben kíséreltük meg helyzetünket és vizsás állapotunkat javítani, így történt ez legutóbb a millenáris év alkalmával megtartott II. országos magyar vendéglős kongressus határozatából folyólag, de ez alkalommal is előterjesztett kérelmünk a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi ministeriumnak 81.530/96. sz. a. kelt határozata szerint sikertelen maradt.

Sikertelen maradt fáradozásunk, mert azon kérelmünk, hogy a szállodás, vendéglős és koresmáros ipar az engedélyen kívül a képesítéshez is köttessék, azon okból, mert egyrészt az 1891. évi május hó 13-án 18.983. sz. a. kelt leírásban kifejtett álláspont fogadtatott el, másrészt pedig azon okból, mert a vendéglős ipar nem olyan mesterség, a mely kézművesség jelleggel bírna és csak hosszabb gyakorlás útján lenne elsajátítható s így a képesítéshez kötött iparágakkal párhuzamba helyezhető lenne, — nem teljesítettett.

A leirat ezen indokolása lehet ráillik a 15—20 év előtti állapotokra és tán a mai kis koresmásokra, a hol hideg, avagy a kis háztartást tul nem szárnyaló meleg ételek szolgáltatnak fel, de semmiesetre sem alkalmazható ez a szállodákra és vendéglősökre; mert az előbbieket és utóbbiak között olyan a különbség, mint a milyen különbség mutatkozik az alábbi példában:

Köztudomásu, hogy minden nő tud varrni, de azért ruhát, czipőt és egyéb tárgyakat az arra hivatottal készíteti, az is köztudomásu, hogy a ház asszonya tud főzni s disziteni, mégis vendégségek és estélyek alkalmával a szállodát és vendéglőt veszi igénybe, mert számtalan ételnemek elkészítésére képtelen, hol van még a többi

mindezen szakmába vágó teendő, melyek mindegyike ön-küüllön tanulmány tárgya s melyek elsajátítása és gtanmeulása hosszabb időbe kerül.

Mert ki tagadhatja azt, hogy ezen ipar gyakorlásánál a a törvény értelmében egyik alapfeltétel a «megbízhatóság». A megbízhatóság fogalma nemesak az erkölcsi garantiát, hanem egyuttal ezen iparnak tudását is involválja, már pedig akkor az is elvitázhatlan, hogy valaki ezen iparágat megbízhatóan, vagyis szakavatottan gyakorolhassa, annak előfeltétele, hogy azt tanulta elméletileg és gyakorlatilag, mert csakis e két tényező együtthetése alatt sajátíthatók el azon ismeretek, melyek a szállodás és vendéglős ipar gyakorlásához mulhatlanul szükségesek.

Ha figyelemmel kíséjük azon igényeket, melyeknek a pinczér-tanoncz és pinczér-segéd eleget tenni köteles, hogy hivatásának megfelelhessen, elvitázhatlan, hogy mindazon tulajdonságok hosszú időn át szorgalmas tanulás és később az ipartani foglalkozás és gyakorlat útján sajátíthatók el s csakis hivatásszerű kiképeztetése és kitanittatása után haladhat előbbre ezen irányban s teremthet magának jövőt.

A leirat értelmében tehát a kérelem azért nem volt teljesíthető, mert a vendéglős ipar nem olyan mesterség, a mely kézműves jelleggel bírna és csak hosszabb gyakorlás útján lenne elsajátítható és így más iparágakkal párhuzamba nem helyezhető.

Bármely ipart vagy mesterséget vegyük s bonczoljuk azt, hogy miből áll tehát tulajdonképpen a mesterség; arra az eredményre jutunk, hogy mindegyik meglevő anyagoknak fel- vagy átdolgozásából áll.

A szállodás és vendéglős ipar, vagyis mesterség ugyanezt cselekszi, ez is a meglevő anyagokat fel- és átdolgozza, hogy azok használhatók és élvezhetők legyenek, mert a természet még egy ételt sem készített el, már pedig az anyagok felismerése s azok feldolgozása, ugy elkészítése nagyon is kézműipar s mindezek elsajátítása hosszabb tanulás és gyakorlás eredménye.

Vegyük a mészáros vagy hentes mesterséget: mivel több ipar ez, mint a szállodás és vendéglős ipar? hisz ha szigoruan vesszük, a valódi szállodásnak és vendéglősnek mind a két iparágat ismernie, gyakorolnia és értenie kell, hogy a vendéglős hivatásának szakszerűen megfelelhessen.

Egyébként még számos példát hozhatnánk fel a leirat hivatkozott indokolása ellen, de nem tesszük, mert eléggé kimerítettük ezen kérdést a még 1896. évben beadott kérvényünkben.

Ezekből eléggé kitűnik, hogy tanonczainknak és segédeknek, ugy nekünk is kézműipart kell és kellett tanulni és gyakorolni és pedig tényleg hosszabb időn át, hogy belőlünk szakképzett szállodás és vendéglős válják, ezenkívül még külön szellemi kiképeztetésben is kell részesülniök, hogy az ez irányban támasztott igényeknek is képesek legyenek megfelelni.

Mindezeknél fova alázattal esedezőnk Nagyméltóságodnak:

Méltóztassék iparágunknak a képesítéshez leendő kötése tárgyában felhozott indokainkat beható tanulmány tárgyává tenni s az alapon rendeleti uton kimondani, hogy a szállodás és vendéglős ipar — a koresmárosokra ki nem terjedőleg — bár a törvény 10. §-a értelmében engedélyhez kötött, de egyuttal a képesítéshez is köttetik s ez irányban az intézkedéseket kegyesen megtétetni, ugy a hozandó katározatról mély alázattal aiólirottakat értesíteni.

A folyó évben Debreczenben tartott magyar országos vendéglős kongressus nevében a m. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerhez intézett kérvény:

Nagyméltóságú Miniszter ur!

Az országos magyar vendéglősöknek Debreczenben 1898 évi május hó 12-én megtartott III-ik congressusán

az azon alkalommal megválasztott végrehajtó bizottság azon megbízatást kapta, hogy Nagyméltóságú Minister urhoz, mint szeretett hazánknak legelső, legmagasabb és legilletékesebb fórumához azon legalázatosabb kérelemmel járuljon, hogy az alább felsorolt általános és közérdekű kívánalmainkon és kérésünkön segíteni és ezáltal nemcsak iparágunkon, mint az országos iparosság egy kiegészítő részén, de miután jelen kérelmeink és kívánataink tisztán közművelődési, tehát eszményi kérelmek, ezért biztosan reméljük, hogy ebbeli fáradozásainkban nemcsak szívesen támogatni, hanem egyedüli competens hatalmánál fogva az illető hatóságoknak törvényes köteletségévé fogja tenni az azokban foglaltaknak keresztülvitelét.

A debreczeni III. congressus a szakirányú iskolák ügyében tett jelentése egy szomorú képet nyújtott mindazoknak a vendéglősöknek, kik iparuk jövőjének szakirányú fejlesztését szívükön hordják és ilyen vendéglős, az országban szétszórta 40 ezer vendéglős közül a tulnyomó rész, mert minden egyes érzi, hogy a mi 19-ik századunkban az egészséges ipar és versenyfejlődés csakis úgy képzelhető, ha annak alapos szakképzése a tanonczozásnál veszi kezdetét.

Lépten-nyomon látjuk és tapasztaljuk, mily nehezen dolgozunk iparunkban, ha el akarjuk érni a nyugati államokban nagy lendületet és fejlődést felmutató szállodai és vendéglői, valamint korcsmáltatási iparral szemben az előhaladást. Majdnem szakavatatlan és minden képzettséget nélkülöző segéd munkásokkal vagyunk kénytelenek idegen forgalmunkat lebonyolítani és hogy ez a nélkül, hogy a külföldről munkásokat be ne hoznánk, mennyire megakasztó, nehézkes és hátrányos az szerény véleményünk szerint bővebb indokolást nem igényel. Ennek tudatában a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata 12 évvel ezelőtt a Nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urat felkérte egy szakirányú vendéglős iskola felállításának engedélyezésére, melyet az nemcsak, hogy kegyesen engedélyezett, hanem azt anyagilag is támogatni volt kegyes. Ezen 3 év óta fennálló intézet a kezdet nehézségeit leszámítva, elég sikeresen működik.

De midőn ezen tényről az első congressusnak jelentés tétetett szomorú képet nyújtott az az állapot, a mely az egész országban szerte szét volt tapasztalható, t. i. a pinczér-tanoncok annak idején nem voltak nyilvántartva.

A budapesti szakirányú iskola felügyelő bizottsága révén kérelmeztük azoknak nyilvántartását, ezen nyilvántartás úgy a vallás és közoktatásügyi mint a kereskedelmi minister ur által 2 ízben el is lett rendelve. Az 1896-1897-iki tanév állapota 490 bejelentett tanonczot tüntet fel, ha ebből a budapesti 323 bejelentett tanulót leszámítjuk, egész Magyarországon 167 tanoncz van nyilvántartva, de csak nyilvántartva, mert meg vagyunk győződve, hogy azok iskoláztatásban nem részesülnek. Ezen kézzelfogható helytelen összeírás arra indított, hogy egy újabb kérelemmel járuljunk Nagyméltóságodhoz, a mely rendelet újból ki is adatott. Az újabb összeírás a következő eredményt mutatja fel: Arad 15, Baja 5, Brassó 0, Debreczen nyilvántartva 0, Győr 32, Kassa 1, Kecskemét 19, Kolozsvár 10, Miskolcz 7, Nagy-Szeben 0, Nagyvárad 0, Pécs 6, Pozsony 27, Szabadka 16, Szeged 16, Székes-Fehérvár 20 éven alóli pinczéreket nem alkalmaznak; Szombathely 36, Temesvár 0, pinczére csak 17—26 évig vannak. Újpest 2, a vidék tehát összesen 192, Budapest 340 nyilvántartott tanonczot mutat fel. Ha az előbbi évben kimutatott vidéki 167 tanonczot levonjuk, úgy az újabb sürgetés eredménye 25 tanonczot tüntet fel. Ha tekintetbe vesszük, hogy Budapesten 17 tanonczal szaporodott az összeírottak száma, úgy nyilvánvaló, hogy egész Magyarországon ezen újból összeírt 25 tanoncz még mindig nem nyújtja a valóságnak megfelelő képet. Legalázatosabb kérésünk tehát oda irányul, Nagyméltóságú Miniszter ur

3-ad ízben se vonja meg tőlünk azon kérelmünket, hogy ezen nyilvántartást újból és még szigorubban elrendelni méltóztassék. Kérésünket még azzal vagyunk bátrak kibővíteni, oly városokban, hol több mint 30 tanoncz van nyilvántartva, ha egy önálló szakirányú pinczériskolának felállítása anyagi vagy egyéb nehézségekbe ütköznék, úgy a rendes iparoktatási tanításra kötelezni és a budapesti szakirányú iskola jóváhagyott tanterve szerint ezen oktatást kibővíteni. Ezen kibővítés nagy anyagi áldozatokkal már csak azért sem jár, miután azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy már is aprobált szakirányú tankönyvekkel rendelkezünk. Ezeknek alapján minden képesített tanító, esetleg vándortanító által könnyen eszközölhető. A debreczeni III. congressus kimondotta azt is, hogy Nagyméltóságod elé még azon kérelemmel is járuljunk, hogy a szakirányú iparoktatás egyöntetű országos fejlesztése és megteremtése céljából kérelmezzük azt is, hogy a budapesti szakirányú iskolának felügyelő-bizottsága bizonyos connexusban álljon és állhasson az országban felállítandó külön szakirányú iskolákkal. Tisztán csak iparunk színvonalának emelése céljából és a mennyiben ezt a szakirányt illetőleg a Nagyméltóságú Miniszter ur helyén való és igazságosnak tartja ezen beavatkozást nekünk engedélyezni. Nagyméltóságú Miniszter ur, legkegyelmesebb urunk, igyekeztünk az előbb felsoroltakban tiszta képet nyújtani az ezen téren mutatkozó bajainknak és bizva reméljük, a mennyiben ebbeli törekvésünk hazánk iránti lankadatlan szeretetünkől, kényerünket nyújtó néhez iparunk iránti leghálásabb és tisztább ragaszkodásból nyertük ihletünket, szent meggyőződésünk, hogy Nagyméltóságú, le kegyelmesebb Miniszter ur nem fog elzárkozni ezen legalázatosabb kérésünk teljesítésétől, egyidejűleg kérve, hogy a legközelebbi congressuson ebbeli jelentésünket és eljárásunkat igazollhassuk, bennünket leiratilag kegyesen értesíteni.

Különfélék.

Három nyelvtan. Glück Frigyes a «Pannonia-szálló» tulajdonosa Somogyi Ede segítségével három kitűnő kis nyelvtant szerkesztett pinczértanulók számára, másodsorban a nagyközönségnek is. A könyvecskék szerkesztésénél az lebegett a szerzők szeme előtt, hogy a nagyobárá németül beszélő pinczértanulókat megtanítsák főleg a magyar nyelvre, aztán a francia és az angol nyelv ismeretére. Az intenczió tehát mindenestre elismerésre méltó, s ugyanezt mondhatjuk a könyvecskék tartalmáról s kiállításáról is. Minden egyes kötet tulajdonképpen utmutatás a legszükségesebb tudnivalók gyors és könnyű elsajátítására, a mindennapi életben előforduló szavak, szólásformák és mondatok jegyzéke. Nem fejteget sokat sem fárasztja el a tanulót sok szabály betanulásával egyenesen a tárgyra tér át, főgondja a helyes beszédnek mentül rövidebb idő alatt való megtanítása. A kötetek háromnegyed része szótárból és beszélgetésből áll és mivel a szavak, beszédformák főként arra vannak tekintettel, hogy a pinczér az idegennel érintkezessék, magától értetődik, hogy ezek a könyvecskék nemcsak a pinczérnek hanem az idegenbe menőknek is megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek; mert hiszen bárhova is megyünk idegenbe, az érintkezés nagyon meg van könnyítve, ha a vendéglő, szálló személyzetével meg tudjuk értetni magunkat. Három-négy hét elegendő, hogy a könyvecskékből a szükséges tudnivalókat magán uton is megtanuljuk. A három kis kötet kiállítása mintaszerű. Ha uton vagyunk minden nehézség nélkül zsebben hordhatjuk, hogy kellő esetben a szükséges felvilágosítást azonnal megkaphassuk. Egy-egy kötet ára 80 kr. Megjelentek Singer és Wolfner könyvkereskedésében.

Kőbányai

Polgári Serfőző

részvénytársaság.

Szent-István-sör.

Polgár-sör.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

ezégtulajdonos:

LÖWENSTEIN F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József fhg. Ő cs. és kir. fensége
és Fülöp Szász Goburg Gothai herceg Ő kir. fensége
udvari szállítója.

Főüzlet: **IV., Vámház-körut 4.** Fióküzlet: **IV., Kishid-utca 7.**

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árúkból a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hús, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort: Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az „Anglo Continental Thee Association“-nak legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rum.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

BARHÓ FERENCZ FIAI

vasáru-, konyha- és háztartásiszer-raktára

Budapest, IV., Városház-tér 4. és Calvin-tér 4. szám.

Ajánlják szállodás, vendéglős és kávék urak figyelmébe nagy raktárukat mindennemű konyha- és háztartási cikkekben, főző-edényekben, asztalszerekben valamint takarék- és asztaltűzhelyekben és mindennemű vaskályhákban.

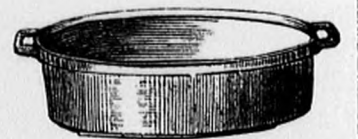
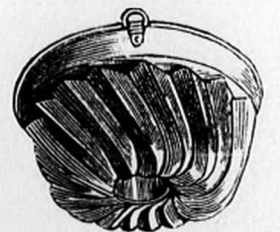
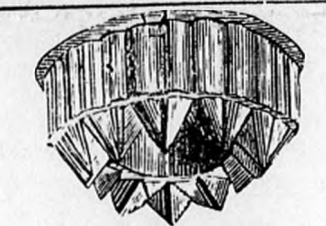
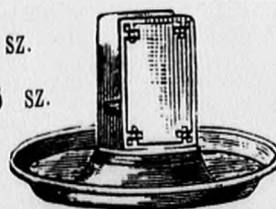
Alapított 1832-ben.

Telefon összeköttetés

Főüzlet 54—23 sz.

Fióküzlet 63—65 sz.

Használt öreg edények becsereéltetnek.
Árjegyzék bérmentve és ingyen.

LUHNERZSEBET

Kitűnő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, üdít és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legtisztább égvényes

SÁVANYU-KÚT

legjobb asztali- és üdítő ital, kitűnő hatásának bizonyult köhögéskor, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNYSERFŐZŐDE

BUDAPEST—KŐBÁNYÁN

Városi iroda: VIII. kerület, ESZTERHÁZI-UTCZA 6. szám.

→→→ A j a n l j a: ←←←

ászkok, király, márcziusi világos, márcziusi sötét „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit.

Ezen a legujabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzdénknek évi gyártási képessége 400,000 hektoliter és az évenkénti eladás circa 300,000 hektolitert teszen. Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

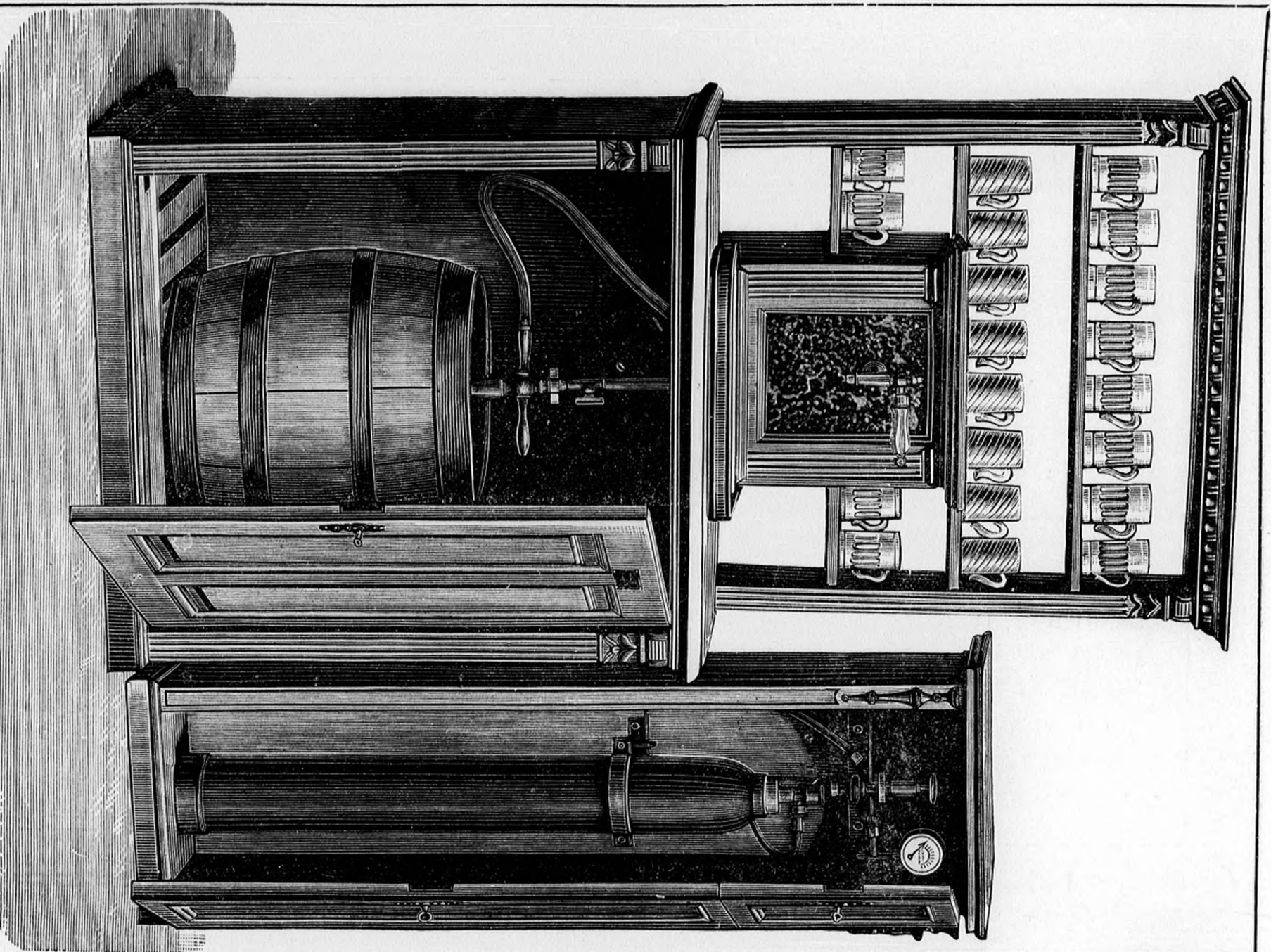
Auszeichnungen:

Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM.
Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.
Preiscourante und Kostenvoranschläge gratis und franco.

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, IX. Tinódy-utca 3. sz. (A Gizella-malom mögött.)

BÉCS, Währing, Schoppenhauerstrasse 45.

Részes gyárak: dr. Wagner Jenő és Emil; Hygieia fémipar R. T.
dr. Mandler H. és V.; Millacher L. és Wagner; Frum István utóda.

Sörkimérő-készülékek

folyékony szénsav vagy légnomással.

Szekrények vagy kimerőasztalok tetszés szerinti méretekben, a leg-egyszerűbből a legdiszesebb kivitelig. Hordók a szekrényben elhelyezve vagy vezetékekkel közvetlen a pinczéből. A szekrények ételhűtő esetleg pohárállványnyal is. A kimerő asztalok bádorgburkolattal, borkorsók étel és ásványvizhűtővel és mosómedencével.

Kiváló előnyök: Csigavezeték segítségével gyors és olcsó hűtés, nagy jégmegtakarítás, csekély térfogat, egyszerű és takarékos üzem.

Szikvizsgyárak berendezése és ellátása.

Fémöntöde. Elektrogalvanikus fémlemezelési intézet.

Főraktár folyékony szénsavban, eredeti gyári áron.

Bier-Apparate

für Kohlensäure und Luftdruck.

Schränke oder Pulte in beliebigen Dimensionen von einfachster bis luxuriöserer Ausführung. Fässer im Schranke oder Leitung direct vom Keller. Schränke mit Speisenkühler, eventuell auch mit Gläserstallage. Schankpulte mit Blechverkleidung, Weinkrügen, Speisen und Mineralwasserkühler und Waschwanne.

Besondere Vorthelle: Rasche und billige Kühlung mittelst Rohrschnecke. Grosses Eiserschparmiss. Geringer Raumanspruch. Einfache und Sparsamer Betrieb.

Einrichtung und Versorgung von Sodawasserfabriken.

Metallgiesserei. Electrogalvanische Metallplattiranstalt.

Hauptdepot flüssiger Kohlensäure zu Original Fabrikpreisen.